

ljal predvsem v učiteljska stanovanja ter kradel, kar mu je prišlo pod roko. Orožniki so zgrabili Cizla, ko je zbežal proti Meštinju in je tičal do nosa v vodi potoka. — Isti orožniki so predali roki pravice 18 letnega Jožefa R., ki je rodom iz Loke pri Žusmu, pristojen pa v občino Šmarje. Imenovani je ukradel devet koles, katera je razprodal po smešno nizki ceni po Pilštajnu, Sv. Juriju ob juž. žel. in Slivnici.

Pojasnjeno krvavo dejanje v občini Loka pri Zidanem mostu. »Slov. gospodar« je poročal, da so našli v Širju v občini Loka pri Zidanem mostu 13. julija zakl. nega posestnika Franca Zajca. Tako je bilo jasno, da je postal Zajc žrtev zločina. Sum je padel na mlajšega tujca, ki se je mudil dan poprej v hiši zabodenega. Neznanec se je ponudil Zajcu, da mu bo naredil denar. Za potvorbo pa rabi več pravih bankovcev, katere mu je lahkoverni posestnik, in sicer dva po 500 din, tudi izročil. Ko je šel Zajc v noči na opozorilo svoje žene pogledat, kaj dela skrivnostni tujec v sosedni koči, jo je bil slepar že popihal. Zajc je stekel za goljufom, a je plačal poskus, da bi zagrabil lopova ob robu gozda, z življenjem. Oblast je skrbno poizvedovala za pobeglim morilcem, katerega so prijeli zadnje dni orožniki v krčmi naselja Brod pri Dravogradu. Gre za nekega Rudolfa Černovšek, kateri je po prvotnem zanikanju priznal krvavo dejanje v Loki. Zločinec je bil rojen leta 1895 v Leobnu, pristojen pa je v Novo Štifo. Izpovedal je, da ga je na pobegu Zajc dohitel in ga je napadel s krepelcem. Prišlo je do boja na življenje in smrt. Černovšek se je obranil napadalca z nožem in je po zločinu pobegnil v hrč. v smeri proti Gornjemu gradu, kjer je zagrešil več sleparij. Od tam je poskušal pobegniti v Avstrijo, od koder so ga izgnali po priključitvi k Nemčiji. Ko se je klatil po severnem delu Slovenije, je prišel v stike s člani Pintaričeve tolovajske družbe. Aretirani Černovšek ima sigurno še marsikaj na vesti.

Gorenjski vlomilec za zapahi. Kmetije po okolici Kamnika je dalje časa straho-

val 35 letni Jože Preklet iz občine Kamn. Bistrica, ki je po poklicu tat ter vlomilec. Pred orožniki se je skrival nad eno leto in ga je zasačila šele zadnje dni kamniška orožniška patrulja. Orožnikom je priznal sedem vlomov, katere je izvršil v Sovinji peči, Palovčah, Županjih njivah, na Vrhopolju in v Samotnem mlinu. Nevaren je bil tudi pastirskim kočam po Veliki in Mali planini, katere so pripravili smučarji za smuk in so jih oskrbeli z živežem in odejami.

Napaden in hudo poškodovan. V Rožni dolini pri Ljubljani so napadli neznanci Hermana Rakovca, kleparskega pomočnika, katerega so prepeljali po napadu v ljubljansko bolnišnico z nevarnimi poškodbami po hrbtu, glavi in ostalih delih telesa.

Izpred sodišča

Pijani avtomobilist obsojen na enoletni zapor. Poročali smo že, da je 13. julija zjutraj pijani Vaclav Petruška, brezposelni trgovski pomočnik s Tezna pri Mariboru, v Košakih smrtno povozil tovarniško delavko Marijo Renner, ki je bila na potu v tovarno. Petruška je bil obsojen v Mariboru 5. avgusta na enoletni zapor in na plačilo raznih stroškov.

*

Slovenska Krajina

Beltinci. V nedeljo, 31. julija, je imelo naše prosvetno društvo tombolo, ki je z ozirom na slabo obetajoče se vreme bila primeroma dobro obiskana. Glavni dobitnik, moško kolo, je dobil 18 letni Sreš Martin iz Bratoncev, a lepo uro bogoslovec Franc Glavač. Po tomboli je bila vrtna zabava, kjer so nekateri vročekrvneži stalno izživljali, toda radi razsodnosti pametnejših ljudi do običajnih pretefov ni prišlo. — Pretekli teden je v naši občini, v vasi Bratoncev, umrla najstarejša ženska, ki je bila stara 99 let in še en mesec povrh. Lepa starost!

Beltinci. 2. avgusta je umrla v Markiševcih gospa Pereša, soproga pri nas rojenega in v M. Središču živečega gostilničarja. Gospodu sopro-

gu, ki je pri nas kot gostilničar bil precej priljubljen, naše sožalje!

Filevel. Z bliskovito naglico se je raznesla vest, da je nenadoma umri komaj 30 letni Trajbarič. Po večerji je še dobro razpoložen legel k počitku, a ko se je po prvem spancu zbudil, je tožil, da mu je slabo, zato je prosil ženo za svečo. Žena, ki na te besede ni polagala tolike važnosti, je stopila k sosedovim, da bi zaradi sigurnosti koga poklicala. Toda ko se je vrnila, je na svojo veliko presenečenje našla moža že mrtvega. Rajnikov pogreb je bil 30. julija. Žaljujoči soprogi s tremi otročki izrekamo naše sožalje!

Turnišče. Prejšnjo nedeljo se je zgodila pri nas manjša prometna nesreča, ki pa k sreči ni zahtevala druge žrtve kot zdrobitev kolesa. Iz smeri Renkovci—Turnišče je na motornem kolesu privozil g. Klepec Joško ml., a njemu naproti je na kolesu pripeljala 12 letna Barica Polanšek. Pri Tivadarjevi trgovini sta trčila, kar je imelo za posledico, da se je kolo zlomilo in da sta se oba vozača precej ustrašila. Priporočljivo bi bilo, da bi vozniki skozi naselja vozili nekoliko počasneje in previdneje. — Nikakor ne dela časti in ponosa naši občini dejstvo, da se pretepi stalno ponavljajo. Čudno namreč zveni, ko človek vedno poslušata isto pesem, da so tega in tega stepli in da se pri tem spozabljajo tudi taki, od katerih bi človek vse drugo pričakoval.

Kobilje. 1. avgusta je prišla na jugoslovansko-madžarsko mejo komisija, da ugotovi dejanski stan, kako je bil ponoči 25. julija obstreljen neki obmejni stražnik. Komisija je razpravljala ves dan, a rezultat ugotovitve je ostal tajen, ker je to pač vojaška zadeva. Govorijo pa čudne stvari, ker v takih primerih ljudje vedno kaj pristavijo.

Trnje. Pred dnevi se je pri nas smrtno ponesrečil Vuk Štefan, doma iz Trnja. Vozil je namreč gnoj in ko je pri mostu hotel stopiti na voz, mu je spodletelo ter tako nesrečno padel, da je z glavo zadel v senco, kar je bilo zanj usodno in je kmalu nato umrl.

Brat ubil z motiko brata. Vso Slov. Krajino je bridko zadel žalosten krvav dogodek, kateri se je zgodil v Gornji Lendavi. 15 letni Aleksander Györgyek je izmaknil svojemu 48 letnemu bratu in posestniku Francu 800 din, dva samokresa in vžigalnik. Ker je brat zvedel za tatvino, se je mlajši bal, da bi ga ne izročil orožnikom. Ko se

niso ničesar naučile številne najslabše izkušnje. Zatekal se je zopet in zopet na deželo, kjer si je poiskal sotrudnike in razpečevalce med najbolj neizkušenimi kmeti, obrtniki in mešetarji. Njegovim družbam so pripadale celo ženske, katere so znane kot najmanj zanesljive tovarišice pri tako tveganem podjetju, kakor je ponarejanje bankovcev.

V največji zagrizenosti in prežetosti od ponarejevalske strasti Rúpniku ni oplašila ječa in ne neprestana zalezovanja orožnikov in nepredvidna brbljanja tovarišev.

Mojster ponarejevalske umetnosti se je oklepal stroke nepoboljšljivo.

Kakor je bil nespreten v izbiri družbe sopomagačev, tako mu je bila naklonjena usoda, kar tiče izvojanja sedežev ponarejevalnic in skrivališč pred orožniki in policijskimi agenti, kateri so ga parkrat prepodili iz varnih gnezd po blebetavosti drugih, a ga niso mogli zgrabiti.

Po vsakem posrečenem pobegu je domnevala zasledujoča oblast pretkanega lisjaka bogznaj kje na jugu naše države, kjer je laže zabrisati sled predpreganjajočo roko pravice, a se je skrival prefrigani

starec vsikdar prav v bližini kraja, iz katerega je moral pobegniti.

Čas skrivanja pred zasledovalci je uporabil v to, da si je izbral takoj drugo podeželsko zatočišče, katero je spremenil z novo denarno pomočjo lahkovernih kmetov v ponarejevalnico z najbolj modernimi ponarejevalskimi potrebščinami.

Ravno zaradi tega, ker ni nikoli bežal pred tirajočo ga oblastjo kam daleč in se je potuknil v kak še bolj skrit kot njemu dobro znane okolice, je vodil za nos leta in leta orožnike, kateri so z vso vnemo poizvedovali za njim in so ga iskali povsod, le po okolici skrivališča ne, iz katerega se je izmuznil v zadnjem trenutku.

Rúpnik ni bil samo mojster nad mojstri kar zadeva potvarjanje, ampak se je znal izmikati ter skrivati, kakor bi ga bil izvežbal tudi v tej spretnosti čarodej egiptovskega kralja.

Taka je torej fotografija preizkušene prefri-ganca Rúpniku, ko sedi na zatožni klopi 21. marca 1927, in tudi pozneje po prestani kazni v mariborski kaznilnici in na novih potih v svobodi do zopetne končne slučajne izsleditve ter obsodbe.

(Dalje prihodnjije)

spore z različnimi vlada-mi. Pri tem je moral pretrpeti čisto občutne kazni. V 1025 letih svojega obstoja so bili 803 njegovi uredniki usmrčeni. — Torej časnikarski posel ni tako prijeten!

Slepar

Pariška policija je aretirala pustolovca z imenom Leon Bogat z otoka Guadelupe, ki se je v Ženevi izdajal za predstavnika abesinskega cesarja. Slepar si je bil v Parizu preskrbel diplomatski potni list in se vozil po mestu z ukradenim avtomobilom. V Parizu je skušal možakar priti v stik z inozemskimi diplomatskimi zastopniki, da bi iz tega izbil zase gnotne koristi.

je zvečer podal Franc k počitku na seno, je prilezel za njim mlajši brat in je ubil spečega z motilko. Ubijalca, ki je strašno dejanje priznal, so izročili v zapore v Soboto z 20 letnim sosedovim sinom, o katerem trdi zločinec, da ga je nagovoril k uboju brata.

*

Slinavka in parkljevka

Od raznih strani prihajajo poročila, da se je ta živalska kužna bolezen zopet pojavila v Laškem in tudi v Prekmurju. Ker smo o tej nevarni bolezni obširno pisali v januarški številki »Kmečkega dela«, pripominjamo sedaj samo sledeče:

1. Kakor hitro se bolezen pojavi v kakem kraju, jo je treba takoj prijaviti pristojnemu živinozdravniku, da odredi vse potrebno, da se bolezen ne širi naprej ter s tem spravi v nesrečo še druge.

Velika prosvetna prireditve v Laškem

Laško noče zaostati za drugimi našimi mesti v razmahu katoliške narodne prosvete, zaradi tega priredi dne 21. avgusta prosvetni tabor s celodnevno veličastno prireditvijo. Začetek bo že na predvečer: ob 19 v nadžupnijski cerkvi pete litanije in govor g. dekana dr. Krulca ter zažiganje kresov v bližnji in daljni okolici. V nedeljo, 21. avgusta, ob 5 budnica, ob 6 v nadžupnijski cerkvi sv. maša z govorom g. dr. Hanželiča iz Celja. Ob 7 sprejem gostov na kolodvoru, ob 8.30 zbirališče vseh udeležencev za sprevod. Sprevod bo odkorakal po glavnih ulicah na Slomšekov trg, kjer bo 9.30 slovesna sv. maša in govor g. dr. Žagarja, stolnega kanonika iz Maribora. Po sv. maši bo katoliški prosvetni tabor,

2. Takoj, ko se pojavijo prvi znaki bolezni v hlevu, je dobro vse živali umetno okužiti. To storimo tako, da s krpo očistimo gobec obolelemu živinčetu, nato pa z isto krpo obrišemo gobec vseh ostalih živali, ki so v hlevu. S tem preprečimo širjenje bolezni do parkljev.

3. Živini dajmo žvečiti v kis (Jesih) namočeno cunjco. Da žival cunje ne požre, cunjco privežemo na roge in jo večkrat premenjamo. Parklje izpirajmo s pomočjo trsne škropilke z galico. Hlev naj bo dobro prezračen, suh, krma mehka in lahko prebavljiva.

Ko bolezen poneha, je okužene hleve razkužiti z živim apnom, 5% apnenim belečem, še bolje pa z natrijevim lugom, katerega vzamemo na sto litrov vode 1 kg. Natrijev lug dobimo v vsaki trgovini.

Pri takem postopanju bomo bolezen omejili, rešili pa tudi svoje sosede pred nevarnostjo okuženja.

na katerem bosta govorila g. dr. Stanko Žitko in urednik »Slovenca« g. Franc Terseglav iz Ljubljane.

Ob 15 bo telovadni nastop na telovadišču ob Savinji, na katerem bodo nastopili fantovski odseki in dekliski krožki celjskega, trboveljskega in laškega okrožja. Pri prostih vajah bo nastopilo nad 250 telovadcev in telovadkinj ter vzorna vrsta na orodju iz Celja. Na popoldanskem nastopu bosta govorila minister g. dr. Miha Krek in g. prof. Mirko Bitenc. Ves spored je tako pester in zanimiv, da se naj tabora gotovo udeleži vsak naš prijatelj od blizu in daleč. Doma naj ostanejo samo varuhi, drugi pa vsi na svidenje 21. avgusta v Laškem!

Društvene vesti

Naš dekliski dan!

Da: naš! Naš zato, ker se vsa slovenska dekleta zanimajo zanj, naš, ker ga bomo me same izgradile, ker smo odločna slovenska dekleta, naš pa tudi zato, ker se me, slovenska dekleta, čutimo eno, kadar gre za Boga, za vero in za plemenite ideje!

Tudi na Brezjah ni bilo med nami razlike! Sestra je ob sestri doživljala veličino vere in sklenila svojo veliko odločitev, da bo svoje čiste in mladostne dekliske sile posvetila svojemu domu in svojemu narodu!

Kar smo sklenile na Brezjah, hočemo me lavantinska dekleta še poglobiti s svojim izrazito verskim in res dekliskim praznikom dne 15. avgusta! Vabimo pa vse svoje slovenske sestre na ta naš dan, da jim na ta način pripravimo mnogo veselja v našem zelenem Mariboru, izven mestnega hrupa, na naši Betnavi, ki smo jo me že tako vzljubile!

Ce še niste, naročite takoj pri župnem uradu ali na naslov »Zveza katoliških deklet, Betnava pri Mariboru« knjižico in znak za 6 din, ki vam daje pravico do prenočišča, čaja za zajtrk in vstopa k vsem prireditvam na Betnavi. Knjižica je polna lepe vsebine. Naročite jo in jo doma dobro prečitajte, pa boste šle na pot z velikim veseljem in pričakovanjem! Nobena, ki se ni prijavila, ne more računati na prenočišče na Betnavi!

Klič vas Betnava, kliče vas Maribor — še nikoli tako lep, kakor ob prazniku 20 letnice!

Učiteljice! Nekaj za vas! Duhovne vaje od 16. avgusta zjutraj do 19. avgusta zjutraj in nato tečaj Katoliške akcije za vas (za lavantin-

ske Skofijo): od 19. avgusta zjutraj do 21. avgusta zjutraj. Vsa oskrba 120 din. Prijavite se na Betnavo!

Prihova. V nedeljo, 31. julija, je Prihova imela veliko slovesnost. Prosvetno društvo je obhajalo 30 letnico obstoja. Pred 30 leti je začel tu orati celno delavni kaplan rajni Anton Bukovšek, katerega mati se je še prav krepka udeležila naše proslave. Društvo se je skupno udeležilo rane sv. maše s svojim praporom, ki so ga držali fantje v krojih. G. župnik Kocijančič je imel primeren govor, članstvo pa je darovalo sv. obhajilo za rajne tovariše in za blagoslov v bodočem delu. Ob pol treh popoldne so bile slovesne večernice. Po večernicah so se jele shajati množice ljudstva na prostor pod veliko okrašeno uto. S svojim obiskom so nas počastili g. arhidijakon Tovornik, g. okrajni načelnik Baudet, g. župnik Bezjak iz Zreč in drugi. Skoraj polnoštevilno so se odzvala sosedna in daljna prosvetna društva, ki so s tem pokazala slovo v skupnem delu. Tu se je vršila slavnostna akademija s pestrim sporedom. Društveni pevski zbor je lepo zapel nekaj pesmi. Sledili sta deklamaciji fanta in dekleta, proste vaje fantov ob spremljavi konjske društvene godbe, simbolične vaje deklet in deklisk, govor g. Jak. Štefaniča, ki nas je v izbranih besedah podrobno seznanil z društvenim delom skozi 30 letno dobo. G. Jože Humar, odvetnik iz Slov. Konjic, pa nas je s svojo prepričevalno besedo znova podžigal za naša prosvetna načela. Nato je sledila sodobno zajeta Flinžgarjeva igra »Nova zapoved«, ki jo je članstvo predvajalo v splošno odobravanje. Po akademiji pa je

bil družabni večer, ki je prinesel veselo razpoloženje med udeležence. Vsi so odhajali z nasmejanim obrazom, zagotavljajoč, da se pridejo na ta prijazni griček Matere božje, med te strumno organizirane Prihoveljane.

Koprivnica pri Rajhenburgu. Naši otroci imajo vsak teden sv. mašo in vaje za petje pri sv. maši. Redno so hodili k vajah skozi vse počitnice in prejšnjo soboto so že sodelovali pri sv. maši. Pri pevskih vajah je požrtvovalno pomagala gospa šolskega upravitelja, za kar ji gre zahvala. Prihodnji teden grede mali pevci na izlet. — Farna knjižnica, ki že nekaj let ni poslovala, bo sedaj zopet začela izposojati knjige. Kdor ima še kako knjigo doma, naj jo vrne, da bomo lahko knjižnico uredili. Na jesen in zimo, ko bo več časa, bo marsikdo rad segel po dobri knjigi.

*

Določila za podeljevanje brezobrestnih posojil za obnovo vinogradov

»Službeni list« kr. banske uprave za dravsko banovino z dne 3. avgusta 1938 prinaša uredb o podeljevanju brezobrestnega posojila za obnovo vinogradov. Po tej uredbi dobe posojila za obnovo opešanih vinogradov v izrazito vinorodnih legah le vinogradniki, ki bodo vinograde obnovili strogo po navodilih strokovnjakov in ki nudijo za varnost posojila zadostno zemljiško-knjižno jamstvo in ki ne morejo obnoviti vinograda iz lastnih sredstev. Brezobrestno posojilo se bo dajalo za obnovo najmanj četr hektara (pol orala) in največ do 1 ha (dva orala) vinograda. Posojilo se da do največ 80 par za en kvadr. meter vinograda, in sicer v trsnih cepljenkah, ki jih dobavi po bankski upravi določena trsnica. Le izjemoma se bo posojilo izplačalo v denarju. Vinograd do 35 arov se mora obnoviti v enem letu, do 70 arov v dveh letih, do 1 ha (100 arov) pa v treh letih od dneva, ko se posojilo dovoli. Posojilo se mora vrniti v petih letnih enakih obrokih. Prvi letni obrok zapade po šestem letu, ko je bilo posojilo izplačano. Če pa vinogradnik uporabi posojilo v druge namene ali če ne obnovi vinograda po navodilih, mora posojilo takoj vrniti v celoti. Kdor prosi za brezobrestno posojilo, mora prošnjo predložiti kr. bankski upravi potom okrajnega načelstva najkasneje do 1. oktobra vsakega leta. V prošnji, kolkovani z banovinskim kolkom za 10 din, mora biti navedeno ime, priimek in bivališče prosilca; dalje obseg vinograda, ki se obnovi, parcelna številka, katastrska občina in ime gorice ter vsota zaprosenega posojila. Prošnji je priložiti izpisek iz posestnega lista in zemljiškooknjižni izvleček za vse posestvo; dalje izjavo županstva o družinskih in premoženjskih razmerah prosilca ter da ne more obnoviti vinograda iz lastnih sredstev; nadalje pismo obvezo prosilca, da bo obnovo izvršil točno po navodilih strokovnjaka.

Vknjižba in izbris posojila se izvršita na stroške prosilca. Ko je posojilo vrnjeno, izda kr. banska uprava dolžniku izbrisno pobotnico.

Pri korpuulentnih ljudeh se izkaže naravna »Franz-Josefova« grenka voda kot zanesljivo in prijetno delujoče sredstvo proti zaprtju, katera se uporablja brez posebne dije. »Franz-Josefova« grenka voda se dobi v vseh lekarnah, drogerijah in trgovinah z mineralnimi vodami. (Ogl. reg. S. br. 30.474/35.)